

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. november 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A szolgálati tekintély megsértésének büntette miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. február 7. napján kihirdetett 41.(I.)Kb.966/2016/13. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. február 7. napján kihirdetett 41.(I.)Kb.966/2016/13. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki szolgálati tekintély megsértésének büntetében (Btk.447.§ (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés), ezért megrovásban részesítette. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A vádlott utóbb csatolta fellebbezésének írásbeli indoklását, amelyben elsődlegesen felmentésre, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt. Álláspontja szerint a tényállás részben megalapozatlan, a bizonyítékok egybevetése nem kellő módon alapos, és indokolási kötelezettségét sem teljesítette maradéktalanul az elsőfokú bíróság. Részletesen megfogalmazta 1.sz. tanú vallomásaival kapcsolatos kritikai észrevételeit, amelyek alapján őt nem lehet objektív, érdektelen és következetes tanúnak minősíteni. Kifogásolta a vád tárgyává tett hanganyag kezelését, sérelmezte, hogy nem intézkedtek a felvétel készítésére használt eredeti hangszerek lefoglalására sem. Álláspontja szerint a hangfelvétel bizonyítékként nem értékelhető. Részletesen megfogalmazta a szolgálati gépjárművek menetleveleivel, valamint a hangszakértői véleménnyel kapcsolatos aggályait is. Utalt arra, hogy az ítélet nem rendelkezett a pendrive további sorsáról. Sérelmezte, hogy az ítélet nem nevezte meg, hogy kik voltak azok a katonák, akik előtt a bűncselekmény megvalósult.

A védő is csatolta fellebbezésének írásbeli indoklását, amelyben elsődlegesen felmentésre, másodlagosan hatályon kívül helyezésre és új eljárásra utasításra tett indítványt. Kifejtett indoklása szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, mert kifejezett védői és vádlotti indítvány ellenére 2. sz. és 3.sz., valamint 4.sz. tanúkat a tárgyalásra nem idézte meg és nem hallgatta ki, holott a nyomozás során határozottan nyilatkoztak arról, hogy mi volt a feladat-meghatározás, hogy melyik szolgálati gépjárműben ki utazott, és ott mi hangzott el. Védencéhez hasonlóan megfogalmazta aggályait 1.sz. tanú ellentmondásos vallomásaival, valamint a hangszakértői vélemény értékelésével kapcsolatban. Felhívta a figyelmet arra, hogy az eredeti hangfelvétel nem áll rendelkezésre és a hangszakértő csak valószínűségi véleményt adott a felvétel nem manipuláltsága tekintetében. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elsődlegesen a

vádlottat bizonyítottság hiányában mentse fel, másodlagosan megalapozatlanság okán az elsőfokú ítéletet helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.189/2017/1. számú átiratában a vádlotti és védői fellebbezést megalapozatlannak tartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bizonyítékokat értékelte és mérlegelési körében eljárva helyesen állapította meg a történeti tényállást, amely megalapozott, felülbírálatra alkalmas. a bíróság indokolási kötelezettségének is kellő mértékben eleget tett. A tényállást a felmentés érdekében támadó fellebbezések, a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalmára figyelemmel, nem vezethetnek eredményre. Álláspontja szerint a bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és helyesen minősítette annak katonai büntetettét. Az intézkedés enyhítésére nincs törvényi lehetőség, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő perbeszédében az írásban előterjesztett fellebbezése indokait és az elsőfokú perbeszédében előadottakat változatlanul fenntartotta. Kiemelte, hogy védence szakmai életútja kifogástalan. A megrovás ugyan a legenyhébb intézkedés, mégis méltatlansági eljárást von maga után. Hangsúlyozta, hogy 1.sz. vallomását 3. sz. és 2. sz. tanúk nyomozás során tett vallomásai, és a napi feladat-meghatározás is cáfolja. Ugyanakkor hivatkozott arra is, hogy 1.sz. tanú vallomásai ellentmondásosak és önellentmondásosak is egyben. Határozott álláspontja szerint az, hogy ki beszél egy hangfelvételen, hangszakértői kérdés. Védence nem adott hangmintát, a bíróság pedig túlterjeszkedett a hatáskörén. Érvelt emellett is, hogy nem tényállásszerű az elhangzott kijelentés. Ezért indítványozta, hogy elsődlegesen a bíróság mentse fel védencét, mert a bűnösség megállapításához kétséget kizáró bizonyítékok nem állnak rendelkezésre; másodlagosan pedig megalapozatlanság okán az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

A védő az ülés elején fenntartotta az elsőfokú eljárásban is előterjesztett bizonyítási indítványát.

A másodfokú nyilvános ülésen a katonai ügyész perbeszédében a másodfokú ügyészi indítványt fenntartotta. Kifejtette, hogy a védelem csak a bizonyítékok értékelését támadja, de azok újraértékelése a másodfokú eljárásban nem lehetséges. A hangfelvétel a következetes bírói gyakorlat szerint felhasználható a szabad bizonyítás keretében. Álláspontja szerint a több katona előtti elkövetés esetén nem kell pontosan beazonosítani a személyeket. Ezért indítványozta az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

A vádlott az utolsó szó jogán kiemelte, hogy a szándékos bűncselekmény elkövetőjével szemben méltatlansági eljárást kell indítani. Fenntartotta fellebbezése írásbeli indoklását és kérte felmentését. Egyebekben csatlakozott védőjéhez.

A vádlott és védője által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta, a szükséges és elégséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat mérlegelési jogkörébe vonta. A vádlott sem a nyomozás, sem a tárgyalás során nem kívánt vallomást tenni. A nyomozati szakban csatolt írásbeli vallomását - amelyben

előterjesztett érdemi védekezése szerint a terhére rótt kijelentések nem hangzottak el, és nem is utazott együtt Deli bv. zászlóssal - a Be. 291. § (1) bekezdése alapján törvényesen tette felolvasással a bizonyítás részévé. Az előterjesztett védekezés leellenőrzésére kihallgatta tanúként D.T.-t (1.sz.), valamint a szolgálati gépjárműben tartózkodó személyként F.G-t (3.sz.), továbbá B.S.nyomozótisztet; igazságügyi hangtechnikai szakértőt rendelt ki, aki megállapította, hogy a hangfelvétel nagy valószínűséggel egyszeri és folyamatos rögzítés eredménye, azon utólagos manipuláció nyomát nem lehetett észlelni; meghallgatta a hangfelvételt, valamint ismertette a tárgyalás anyagává tett egyéb okirati bizonyítékokat, köztük a napi feladatmeghatározást és a szolgálati gépjármű menetlevelét. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a Be. 296. § (2) bekezdése b) pontja alapján felolvasással tette a tárgyalás anyagává 3.sz., 4., 5., 6., tanúk vallomását.

Az elsőfokú katonai tanács ítélete 3. oldalától az 5. oldal második bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem fogadta el a vádlott védekezését. Ítélete 5. oldalának harmadik és negyedik bekezdésében indokolta meg, hogy miért utasította el a bizonyítási indítványokat. Mindezek alapján mérlegelési jogkörében eljárva marasztaló ítéleti tényállást állapított meg.

A másodfokú bíróság az ítéleti tényállás 3. mondatát a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján annyiban helyesbíti 1.sz., 8. sz. és 6.sz. tanúvallomására figyelemmel, hogy:"A gépjárműben a vádlotton kívül 2. sz., 3. sz. és 1.sz. tanúk utaztak."

Az előzőekben írt helyesbítéssel az elsőfokú bíróság által ítélete 2. oldalán rögzített tényállás tehát megalapozott, már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbíráta alapjául.

A vádlott és védő felmentésre, illetve hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezése indítványa nem alapos.

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a védő és a vádlott fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak, a védő által nevesített megalapozatlansági okra való hivatkozás nem alapos. Megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács a bizonyítási eljárás lefolytatását követően a logika szabályainak megfelelően értékelte az egyes bizonyítékokat és megfelelő terjedelemben indokolta az álláspontját. Ezért a vádlottnak és a védőnek a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül az ítélet hatályon kívül helyezésére, illetve felmentésre irányuló fellebbezése a Be. 352. § (3) bekezdése alapján eredményre nem vezethetett.

A fellebbviteli bíróság elutasította védő bizonyítási indítványát, mert egyetért az elsőfokú bíróság ítélete 5. oldalán ezzel kapcsolatban kifejtett indokolásával. A hangfelvétel létezéséből következően annak elkészítésekor - a hivatkozott tanúk kapcsolódó vallomása alapján - Deli bv. zászlósnak is ott

kellett lennie, és a hangfelvétel alapján bizonyosan kijelenthető, hogy a sértő kijelentést a vádlott akkor tette, amikor négyen utaztak a szolgálati gépjárműben. Ezért minden további bizonyítás felesleges és csak az eljárás indokolatlan elhúzódásához vezetne.

Megjegyzzi a másodfokú bíróság, hogy a büntetőeljárásban szabadon felhasználható minden olyan bizonyítási eszköz és bizonyíték, amely a tényállás megállapítására alkalmas lehet; a hatóságok ezeket egyenként és összességükben szabadon értékeli, és az ezen alapuló meggyőződésük szerint bírálják el. A hangfelvétel felhasználhatósága szempontjából közömbös az, hogy a felvétel készítése a személyiségi jogok megsértésével történt-e vagy sem. (EBH2000.296.) A hangfelvétel tehát törvényesen került felhasználásra, és értékelésre az elsőfokú katonai tanács által. A rendelkezésre álló bizonyítékok - függetlenül attól, hogy a vádlottal kollegális viszonyban álló egyes bv-s állománytagok ezt próbálták kétségessé tenni - zárt logikai láncolatot alkotnak, amely alapján a vádlott büntetőjogi felelőssége kétséget kizáróan megállapítható volt.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekménye jogi minősítése is. Az elsőfokú katonai tanács a jogi minősítés megállapítása során figyelemmel volt a KBJD 108. számú eseti döntésre és az azt követő bírói gyakorlatra, amely egyértelművé tette, hogy a sértett távollétében is megvalósítható a cselekmény, ha a rá nézve sértő kijelentést más hallhatja. A fellebbviteli bíróság egyetért az ítélet 5. oldalának hatodik bekezdésében kifejtett jogi indokolással. A vádlott az irányadó tényállásban írt azon magatartásával, hogy több kollégája előtt tekintélyes módon a büntetés-végrehajtás akkori parancsnokát feltűnően durva jelzőkkel illette, megvalósította a függelemsértő katonai büntett törvényi tényállási elemeit.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a joghátrány kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az első ízben bűnelkövető, kifogástalan szolgálati előmenetellel bíró vádlottal szemben - többször dicsért voltára is figyelemmel - megrovás intézkedést alkalmazott, mert az szolgálja megfelelően a Btk. 79. § -ában írt büntetési célokat a speciális prevencióra figyelemmel.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért az elsőfokú ítéletet a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéletábra Katonai Tanácsának végzése a Be. 371. § (1) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. november 10.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.  
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.  
előadó bíró

Dr. Belovai Henriette hb. százados sk.  
bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. november 10.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.  
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül: